

9.Sınıf COĞRAFYA 2.Dönem 1.Yazılı

Yazilidayim.net - Masalcidede.com

Soru 1 (İklim Değişikliği): Albedo etkisi (yüzeyin güneş ışığını yansıtma oranı) iklim değişikliği sürecinde nasıl bir rol oynar? Buzulların erimesiyle yüzeyin koyulaşmasının sıcaklık artışını hızlandırmasını "pozitif geri besleme" çerçevesinde açıklayınız. **Cevap:** Buzullar parlak ve beyaz olduğu için güneş ışığını yansıtır (yüksek albedo). İklim değişikliğiyle buzullar eriyince altlarındaki koyu renkli toprak veya deniz suyu açığa çıkar. Koyu yüzeyler ışığı daha çok soğurur ve ısınır. Isınan yüzey daha çok buzul eritir; bu kısır döngü sıcaklık artışını daha da hızlandırır.

Soru 2 (İklim Değişikliği): Atmosferdeki sera gazlarını azaltmak için alınabilecek "küresel önlemler" ve "bireysel sorumluluklar" hakkında üçer örnek veriniz. **Cevap:** Küresel: Yenilenebilir enerjiye (güneş, rüzgar) geçmek, ormanlaştırma çalışmaları yapmak, karbon vergisini uygulamak. Bireysel: Enerji tasarrufu yapmak, toplu taşımayı tercih etmek, atıkları geri dönüştürmek.

Soru 3 (Nüfusun Tarihsel Değişimi): Bir ülkenin nüfusunun yıllar içindeki değişimini gösteren bir tabloya bakıldığında; nüfus miktarının artmasına rağmen "nüfus artış hızının" düştüğü görülüyorsa bu durum nasıl yorumlanmalıdır? **Cevap:** Nüfus artış hızının düşmesi, nüfusun azaldığı anlamına gelmez; nüfusun eskiye göre daha yavaş bir hızla arttığını gösterir. Nüfus miktarı artmaya devam eder ancak piramidin tabanı zamanla daralır. Bu genellikle sanayileşen ve eğitim seviyesi artan toplumlarda görülür.

Soru 4 (Nüfus Dağılışı): Güneydoğu Asya (Hindistan, Çin) bölgesinin dünyanın en yoğun nüfuslu yerlerinden biri olmasında etkili olan "doğal" ve "beşerî" faktörleri birer örnekle açıklayınız. **Cevap:** Doğal faktör: Muson ikliminin getirdiği bol yağış ve verimli tarım toprakları (pirinç tarımı için uygun). Beşerî faktör: Bölgenin çok eski tarihlerden beri yerleşme merkezi olması ve yoğun tarımsal faaliyetlere dayalı iş gücü ihtiyacıdır.

Soru 5 (Nüfus Hareketleri): "Beyin Göçü" kavramını tanımlayarak, bu göç türünün göç veren ve göç alan ülkelerin kalkınma düzeyleri üzerindeki farklı etkilerini analiz ediniz. **Cevap:** Beyin göçü; iyi eğitim almış, nitelikli (doktor, mühendis vb.) kişilerin daha iyi imkanlar için başka ülkeye gitmesidir. Göç veren ülke nitelikli iş gücünü kaybederek geri kalırken, göç alan ülke hazır yetişmiş insan gücüyle bilim ve teknolojide daha hızlı kalkınır.

Soru 6 (Nüfus Piramitleri): Arı kovanı şeklindeki (kenarları içbükey olmayan, düz inen) bir nüfus piramidinden o ülkenin "sağlık düzeyi" ve "ekonomik gelişmişliği" hakkında hangi çıkarımlar yapılabilir? **Cevap:** Bu piramit, gelişmiş ülkelere aittir. Düşük doğum oranları ve çok düşük ölüm oranları vardır. Sağlık hizmetleri gelişmiş olduğu için ortalama yaşam süresi uzundur ve yaşlı nüfus oranı yüksektir. Ekonomik olarak kişi başına düşen milli gelir fazladır.

Soru 7 (Demografik Dönüşüm): Nüfusun eğitim seviyesinin yükselmesi ve kadının iş hayatına girmesinin, bir ülkenin demografik dönüşümündeki "doğum oranları" üzerindeki etkisini açıklayınız. **Cevap:** Eğitim seviyesi arttıkça aile planlaması bilinci gelişir. Kadının iş hayatına katılması evlilik yaşını yükseltir ve çocuk sayısının azalmasına yol açar. Bu durum ülkeyi yüksek doğum oranlarından, kontrollü ve düşük doğum oranlarına doğru bir dönüşüme sokar.

Soru 8 (Nüfusun Geleceği): 21. yüzyılın sonunda dünya nüfusunun artış hızının sifıra yaklaşması ve nüfusun sabitlenmesi beklenmektedir. Bu durumun dünya kaynaklarının kullanımı (enerji, gıda) açısından olumlu sonuçlarını tartışınız. **Cevap:** Nüfusun sabitlenmesi, doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı azaltır. Gıda ve su ihtiyacının aşırı artması durur, enerji

9.Sınıf COĞRAFYA 2.Dönem 1.Yazılı

Yazilidayim.net - Masalcidede.com

talebi dengelenir. Bu da ekosistemlerin korunmasına ve sürdürülebilir bir yaşamın devam etmesine katkı sağlar.